

Integratielessen Medisch Centrum Leeuwarden

Een bijdrage door Jinne Woudwijk, docent Academie voor Verpleegkunde

In het Medisch Centrum Leeuwarden (MCL) is vorig jaar gestart met een nieuwe vorm van ondersteunend onderwijs voor studenten Verpleegkunde. Binnen dit onderwijs participeren studenten en docenten van zowel het Mbo als het Hbo. Naast de HBO-V van de Hanzehogeschool Groningen doen ook de HBO-V van de Noordelijke Hogeschool Leeuwarden en de afdeling verpleegkunde van het Mbo van het Friesland College en de Friese Poort hieraan mee.

Waarom integratieonderwijs?

Het doel van het integratieonderwijs is om meer diepgang te bewerkstelligen, door theorie en praktijk beter met elkaar te integreren en daarmee de kwaliteit en effectiviteit van de stages te verhogen. De wijze waarop docenten en studenten dit proberen te bereiken is als volgt. Eens per twee weken zitten studenten die binnen één afdeling worden opgeleid rond de tafel om te werken aan integratie en verdieping. Er wordt dan een casus ingebracht door een groepje van twee studenten. Deze casus wordt vervolgd van alle mogelijke kanten belicht. De basis voor de inhoud is vaak een samenvatting van de informatie over het ziektebeeld van de betreffende patiënt die als casuïstiek is ingebracht. Vervolgens is de invulling divers. In ieder geval komt de verpleegkundige methodiek aan de orde en er wordt ingezoomd op (alle) mogelijke zorgaspecten waar de betreffende patiënt mee te maken heeft of zou kunnen krijgen. De vorm en inhoud wordt door de studenten zelf ingevuld en beoordeeld op inhoud en presentatie. Daarmee dient het integratieonderwijs een meerledig doel. Door reflectie op een casuïstiek leren studenten van elkaars aanpak van de verpleegkundige zorg met behulp van die methodiek. De groep bestaat uit zowel tweede-, derde-, als vierdejaars studenten uit het Hbo en het Mbo. Daardoor vindt

tevens een uitwisseling plaats van kennis en kunde tussen jaargangen en niveaus. Daarnaast oefenen studenten tijdens deze lessen in het voorbereiden en invullen van een 'les' met de daaraan verbonden werkvormen.

Naast de eigen invulling door studenten is het mogelijk dat zij een gastspreker uitnodigen om een korte presentatie te houden of een werkwijze toe te lichten. Zo kan een ziekenhuishygiënist iets vertellen over de actuele stand van zaken rond de infectiepreventie. Ook iemand van de klachtencommissie, of van het POP-team (POP = Postoperatieve pijnbestrijding) kan worden uitgenodigd. Daarnaast kan er een kleine excursie worden georganiseerd. Denk bijvoorbeeld aan het bezoeken van een hospice (buiten het ziekenhuis), een ziekenhuislaboratorium of de bloedbank (binnen het ziekenhuis).

Door verpleegkundige zorgverlening en alles wat daarbij komt kijken – in de breedste zin van het woord – van diverse kanten en met studenten uit verschillende jaargroepen en niveaus te benaderen, wordt getracht de ervaring van de stagiaires diepgaand te verrijken om zo een krachtiger en effectievere stageleerervaring te bewerkstelligen.

Groeten uit de rimboe!

In september zijn vier studenten van de Academie voor Verpleegkunde vertrokken naar Tanzania. Zij zullen een half jaar stage lopen in het Kabanga Hospital, een ziekenhuis in het westelijk deel van Tanzania. De studenten vertellen hoe het met hen gaat.

Een bericht vanuit Tanzania! De stage is nu in volle gang. De eerste weken zitten erop en het begint nu tot ons door te dringen hoe snel de tijd gaat. In het ziekenhuis wordt hard gewerkt aan een aantal kwaliteitsverbeteringen. Het personeel is hier erg enthousiast en we krijgen dan ook veel medewerking. Na een soms wat moeizame start, beginnen we nu echt onze draai te vinden.

Het 'Eye-Clinic' project heeft nu duidelijke vormen gekregen. We hebben regelmatig overleg samen met de oogarts en de staf van het ziekenhuis. Dit onder het genot van een kopje Afrikaanse koffie bij ons in de huiskamer. We zijn nu bij het punt aangekomen dat het plan van aanpak klaar is en we kunnen beginnen met het uitwerken van de feiten die nodig zijn om de plannen te realiseren. Dat komt neer op druk netwerken, informatie verzamelen en plannen maken. Daarnaast wordt hard gewerkt aan het maken van informatiefolders en posters om duidelijk te maken aan de lokale bevolking dat veel oogproblemen kunnen worden verholpen. Het is een grootscheepse actie maar gezien het hoge aantal patiënten en de goede resultaten is het zeker de moeite waard.

Ondanks het feit dat we met volle teugen genieten van ons verblijf, de nieuwe ervaringen en leuke contacten, worden we ook geconfronteerd met de contrasten. We realiseren ons erg goed hoeveel geluk we hebben met de gezondheidszorg in Nederland. De

gezondheidszorg hier is nog niet zo ver ontwikkeld, terwijl de wil er wel is. Voor de rest vermaken wij ons hier goed! Het harde werken wordt uiteraard afgewisseld met leuke en leerzame uitstapjes. Ondanks de soms moeilijke dingen die we tegenkomen hebben we hier een prachtige, leerzame en onvergetelijke tijd! Voor de mensen die ons willen blijven volgen is dat mogelijk op www.kabangahospital.com/hanze. Voor de anderen...tot over enkele maanden!

Groeten vanuit Tanzania,
Alies Nieborg
Sophie van Maaswaal
Marjon Zandbergen
Gauke Kooistra

AGENDA

NOVEMBER – APRIL
MEELOOPDAGEN (INSCHRIJVEN VIA
WWW.HANZE.NL/MEELOOPDAGEN)

29 JANUARI
OPEN AVOND DEELTIJD

29 JANUARI, 5 EN
6 FEBRUARI
HANZEXPERIENCE

14 MAART
OPEN DAG

HANZE.NL

6

NURSEBERICHT

ACADEMIE VOOR VERPLEEGKUNDE

2008 NUMMER 3

Hanzehogeschool Groningen

Nieuw: Duitstalige deeltijdopleiding Bachelor of Nursing

Sinds september 2008 biedt de Academie voor Verpleegkunde een Duitstalige bacheloropleiding aan: de tweejarige deeltijdopleiding Bachelor of Nursing. Emilie Stuurhoff is docent aan de Academie voor Verpleegkunde en regisseur van de Duitstalige bacheloropleiding. Daarnaast zijn er nog 4 docenten vanuit de academie direct betrokken bij de uitvoering van de Duitstalige opleiding.

In dit Nursebericht

- NIEUW: DUITSTALIGE DEELTIJDOPLEIDING BACHELOR OF NURSING

- VACCINATIE TEGEN HEPATITUS B

- OPROEP ONDERZOEKSVRAGEN WERKVELD

- LECTORAAT OPENBARE GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG (OGGZ)

- TUSSEN WERKVELD EN ONDERWIJS: WERKVELD ADVIES COMMISSIE

- PROPEDEUSES VOOR ASSOCIATE DEGREE PRAKTIJKONDERSTEUNER IN DE ZORG

- INTEGRATIELESSEN MEDISCH CENTRUM LEEUWARDEN

- GROETEN UIT DE RIMBOE!

- AGENDA

Sinds 2003 is er intensief contact tussen de Academie voor Verpleegkunde en ziekenhuizen in Oldenburg (Duitsland). Veel studenten Verpleegkunde uit Groningen doen in de vorm van een stage praktijkervaring op bij één van de ziekenhuizen in Oldenburg.

Waarom een Duitstalige Bacheloropleiding?

De ziekenhuizen in Oldenburg hebben aangegeven behoefte te hebben aan een bacheloropleiding in de Verpleegkunde. 'De verpleegkundigen die werkzaam zijn bij de ziekenhuizen in Oldenburg zijn vaak mensen die een opleiding op Mbo-niveau hebben gevolgd, gericht op één gebied van de gezondheidszorg. Daardoor hebben ze over het algemeen een minder brede basis dan de verpleegkundigen in Nederland,' aldus Emilie Stuurhoff. In 2007 heeft de Academie voor Verpleegkunde een overeenkomst

gesloten met de drie ziekenhuizen in Oldenburg: het Klinikum Krankenhaus, het Evangelisches Krankenhaus en het Pius Hospital. 'We hebben afgesproken dat wij een bacheloropleiding in de Verpleegkunde zouden aanbieden, onder de voorwaarden dat de studenten het onderwijs in Groningen volgen en dat het onderwijs in het Duits wordt aangeboden,' vertelt Emilie.

In september 2008 is de eerste groep van 30 studenten uit Oldenburg gestart. Volgens Emilie Stuurhoff is het de bedoeling dat de Duitse studenten, die in de ziekenhuizen in Oldenburg vaak een managementfunctie bekleeden, hun functie uiteindelijk anders gaan invullen. 'Met de bacheloropleiding willen we bereiken dat deze mensen een bredere blik, op Hbo-niveau, op het vakgebied van verpleegkunde krijgen.'

1

De eerste groep enthousiaste studenten uit Oldenburg wil graag hun bachelor halen bij de Academie voor Verpleegkunde in Groningen.

COLOFON

NURSEBERICHT IS EEN UITGAVE VAN DE ACADEMIE VOOR VERPLEEGKUNDE VAN DE HANZEHOGESCHOOL GRONINGEN VOOR HET 'WERKVELD' EN POTENTIËLE PARTNERS. ZOALS U OOK IN DEZE EDITIE KUNT LEZEN, ZIJN WE BEHOORLIJK IN BEWEGING EN ALTIJD OP ZOEK NAAR NIEUWE, INTERESSANTE PARTNERS. ZIET U UW ORGANISATIE ALS POTENTIEEL LEERWERKBEDRIJF OF WILT U WELLICHT OP EEN ANDERE MANIER SAMENWERKEN? NEM DAN CONTACT MET ONS OP. OOK VOOR VRAGEN OF OPMERKINGEN KUNT U ONS GEDURENDE WERKDAGEN TELEFONISCH BEREIKEN VIA (050) 595 3650 OF PER E-MAIL VIA VERPLEEGKUNDE@ORG.HANZE.NL.

VORMGEVING: GRAFISCH CENTRUM HANZEHOGESCHOOL GRONINGEN
DRUK: DRUKKERIJ MARWO

5

De grootste uitdaging is het cultuurverschil

De inhoud van de Duitstalige opleiding is ongeveer hetzelfde als de Nederlandse deeltijdopleiding Verpleegkunde. Volgens Emilie Suurhoff is het belangrijk om met de Duitse studenten de Hbo-competenties goed te behandelen. 'Het zijn over het algemeen echte praktijkmensen. Ze moeten vaak nog leren inzien wat de meerwaarde is van theoretische onderbouwing. Ik vind het mooi om voor alle 'Herausforderungen' die we hebben samen een oplossing te vinden.' Emilie vindt de Duitse taal niet eens de grootste uitdaging. 'We hebben te maken met een fors cultuurverschil. De Duitser is heel anders dan de Nederlander. In de communicatie speelt het cultuurverschil een grote rol. Daarom

besteden we in de opleiding ook veel aandacht aan de communicatievaardigheden. Ik hoop dat er uiteindelijk meer uitwisseling plaats gaat vinden tussen de Duitse en Nederlandse studenten. Ik ben er van overtuigd dat ze veel van elkaar kunnen leren!'

Vaccinatie tegen Hepatitis B

De studenten van de Academie voor Verpleegkunde zijn weer gevaccineerd om besmetting met het Hepatitis B virus tegen te gaan. Het betreft de groepen studenten die de praktijk in gaan. De vaccinaties zijn gericht door twee verpleegkundigen van Prevent Care.

Werknemers in de gezondheidszorg, die tijdens het uitvoeren van werkzaamheden in contact komen met verontreinigd bloed, lopen een beroepsrisico op een besmetting met het Hepatitis B-virus. Een besmetting met het Hepatitis B-virus is te voorkomen met een vaccinatie. In het kader van de Arbeidsomstandighedenwet- en regelgeving (artikel 4.91 van het Arbo-besluit) zijn werkgevers in de gezondheidszorg verantwoordelijk voor het vaccineren van werknemers en studenten tegen hepatitis B.

Hepatitis B

Hepatitis B is een acute of chronische leverontsteking die wordt veroorzaakt door genoemd virus. Deze ontsteking kan op alle leeftijden ernstige gevolgen hebben. De ziekte kan o.a. door bloedcontact, seksueel contact, ontlasting of besmette voorwerpen waaraan je je prikt, worden overgebracht. Hepatitis B breekt pas 2 tot 6 maanden na de besmetting uit. Meestal krijgen volwassenen de acute vorm van de ziekte, maar 10 tot 15% van de volwassenen krijgt een chronische vorm van Hepatitis. Vaccinatie beschermt tot meer dan 15 jaar.

3

Lectoraat Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGz)

De lectoren en kenniskringen van de Hanzehogeschool Groningen leveren een bijdrage aan de versterking van de hogeschool als kennisinstelling. Het lectoraat OGGz is een initiatief van de centrumgemeente Groningen. Het lectoraat valt onder de Academie voor Verpleegkunde.

In Nederland lopen 24.000 tot 110.000 sociaal kwetsbare mensen de kans om buiten beeld van de hulpverlening te raken. De zorg voor deze mensen is organisatorisch ondergebracht in de OGGz. De OGGz is geen traditionele organisatie met een gebouw en met vast personeel op de loonlijst. Feitelijk is het een interorganisatie werkverband zonder een centrale partij die zijn wil dwingend aan anderen kan opleggen. Hulpverleners van verschillende instellingen moeten samen initiatief en daadkracht tonen om zorgmijders te helpen. Recente gezinsdrama's zoals het Maasmeisje en de zaak Savanna laten zien dat daadkracht en initiatief tonen niet gemakkelijk is. Waar zich een opstapeling van problemen voordoet ontstaat vaak een toestand van zorgverlamming. Soms weten hulpverleners echter situaties te creëren waarin zorgverlamming en zorgverlamming worden teruggedrongen, situaties waarin vertrouwen en initiatief - het tegendeel van zorgverlamming en zorgverlamming - kunnen verschijnen. Over welke competenties deze hulpverleners beschikken en onder welke condities zij dit realiseren is onderwerp van dit lectoraat.

Betrokkenen

Het lectoraat is een initiatief van de centrumgemeente Groningen. Naast de gemeente Groningen werken Lentis en Verslavingszorg Noord Nederland (VNN) mee aan dit project, samen dragen zij de kosten. Het lectoraat valt onder de afdeling Verpleegkunde. De academie voor Social Studies en de academie voor Verpleegkunde leveren beide docenten voor de kenniskring.

De lector

Lector is de heer Gert Schout. In 2007 promoveerde hij aan de Rijksuniversiteit Groningen op een proefschrift over de OGGz. Gert Schout is bereikbaar op 050 - 595 36 31.

Tussen werkveld en onderwijs

Werkveld Advies Commissie

De Academie voor Verpleegkunde heeft sinds 2006 een eigen Werkveld Advies Commissie. In deze commissie zitten 7 medewerkers van de Academie voor Verpleegkunde, waaronder de dean en een aantal teamleiders. Daarnaast bestaat de commissie uit vertegenwoordigers uit het werkveld.

De heer Mulder is voorzitter van de Werkveld Advies Commissie. Mulder is werkzaam als regiocoördinator van Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland (V&VN), de beroepsvereniging van zorgprofessionals. Als regiocoördinator beschikt hij over een breed netwerk binnen het werkveld in Drenthe, Friesland en Groningen.

Waarom een Werkveld Advies Commissie?

De Werkveld Advies Commissie heeft de taak om advies uit te brengen over het strategische beleid van de Academie voor Verpleegkunde. 'Aan de ene kant brengen we de ontwikkelingen van de Academie voor Verpleegkunde en het onderwijs in kaart. Aan de andere kant is het onze taak om ontwikkelingen binnen het werkveld te signaleren,' vertelt de heer Mulder. De Werkveld Advies Commissie adviseert de Academie voor Verpleegkunde hoe ze op een goede manier kan anticiperen op de ontwikkelingen

De heer J. Mulder, voorzitter Werkveld Advies Commissie

binnen het werkveld. 'Wij hebben bijvoorbeeld advies uitgebracht over het ontwikkelen van een opleiding voor praktijkondersteuners in de zorg op Hbo-niveau. Vanuit het werkveld bleek dat er vraag was naar praktijkondersteuners. Een nieuwe opleiding zou volgens ons veel mogelijkheden bieden. Wij hebben de academie daarom geadviseerd om deze opleiding te gaan aanbieden,' vertelt de heer Mulder. De Academie voor Verpleegkunde biedt sinds september 2007 de Associate degree Praktijkondersteuner in de Zorg aan. Het is een tweejarige opleiding die zowel in voltijd als in deeltijd wordt aangeboden.

Ontwikkelingen binnen het werkveld

De ontwikkelingen binnen het werkveld zijn volgens Mulder sterk afhankelijk van het landelijke beleid en van wat er zich afspeelt in de praktijk. 'Een belangrijke ontwikkeling is bijvoorbeeld de groeiende behoefte aan de verpleegkundig specialist, de nurse practitioner. Een andere ontwikkeling is dat we steeds meer zelfstandige

verpleegkundigen zien die niet in een dienstverband werken maar zich laten inhuren.'

De Werkveld Advies Commissie komt drie keer per jaar bij elkaar. Tijdens de bijeenkomsten informeren de commissieleden elkaar over de belangrijkste ontwikkelingen binnen hun vakgebied. De commissie vergadert steeds op een andere locatie. 'Zo hebben we een keer een presentatie bijgewoond van Thuiszorg Groningen, bij Zorgbelang Groningen en bij Zorgplein Noord. De volgende bijeenkomst zal plaatsvinden bij Menzis, waar we ons laten informeren over de ontwikkelingen op het gebied van de zorgverzekeringen,' vertelt Mulder. 'Mede dankzij deze bijeenkomsten zijn wij goed op de hoogte van de ontwikkelingen binnen veel sectoren waar verpleegkundigen werkzaam zijn. Het is interessant om vervolgens te bekijken hoe het onderwijs hier zo goed mogelijk op kan anticiperen.'

Propedeuses voor Associate Degree Praktijkondersteuner in de zorg

In september 2008 hebben we de eerste Propedeuses mogen uitreiken aan de studenten van onze nieuwe opleiding Associate Degree Praktijkondersteuner in de zorg. De meesten van hen zullen spreekuren gaan opzetten en uitvoeren binnen de huisartsenpraktijken waar zij op dit moment als doktersassistenten werken.

De Associate degree Praktijkondersteuner in de zorg wordt vanaf september 2007 aangeboden. Het gaat om een tweejarige opleiding die zowel in voltijd als in deeltijd kan worden gevolgd. De Associate degree is een nieuw type Hbo dat in maximaal twee jaar opleidt tot het wettelijk erkende diploma. Na het behalen van deze opleiding ontvangen de studenten een geaccrediteerd diploma. De opleiding is bekostigd en men kan eventueel

doorstromen naar het derde jaar van de opleiding HBO-V. Het is dan mogelijk om in twee jaar de opleiding Verpleegkunde af te ronden. Dit jaar zijn drie nieuwe groepen gestart met de opleiding Associate degree Praktijkondersteuner in de zorg. We willen graag in gesprek met het werkveld om te kijken of er een blijvende interesse is voor deze nieuwe functie.

Oproep onderzoeksvragen werkveld

De Academie voor Verpleegkunde werkt samen met veel zorginstellingen als het gaat om het leveren van onderzoeksvragen waarop vierdejaarsstudenten kunnen afstuderen. De studenten werken hierbij in duo's. Het is voor studenten heel leerzaam om in te spelen op vragen uit de praktijk. Voor de periode 9 februari 2009 tot 26 juni 2009 zijn wij weer op zoek naar interessante onderzoeken. Voor uw instelling kan het leerzaam zijn om studenten op deze manier in te zetten. Ook is het een goede manier om een daadwerkelijk probleem te onderzoeken en aan te pakken. De onderzoeksvragen moeten betrekking hebben op het verpleegkundig domein. De studenten die een onderzoeksvraag op zich nemen zullen worden begeleid door iemand uit de betreffende instelling en door een docent van de Academie voor Verpleegkunde. Heeft uw instelling nog geen contact met ons maar wel mogelijke onderzoeksvragen? Neem dan contact op met ondergetekenden.

Siemen van der Meulen, coördinator onderzoeksvragen afstudeerteam
E-mail: s.d.van.der.meulen@pl.hanze.nl
Inge Vriend, onderwijssecretaresse afstudeerteam
E-mail: i.w.vriend-van.lent@pl.hanze.nl

2

4